

JAARVERSLAG 2018

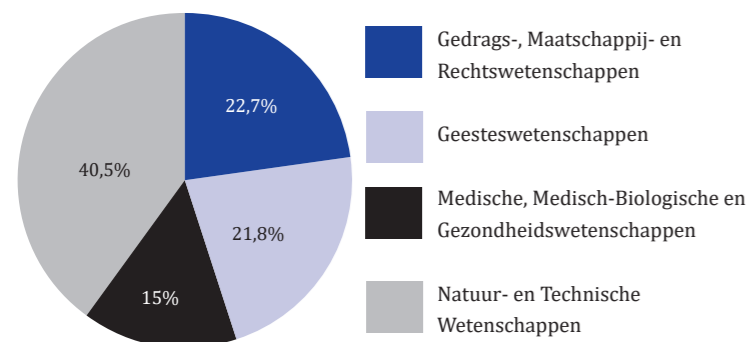
KNAW IN HET KORT

De KNAW is hoeder, duidend en verbinder van de wetenschap in Nederland. De KNAW maakt zich sterk voor de toekomst-bestendigheid van de wetenschap en voor het belang van de wetenschap voor de samenleving. Dit overzicht toont een greep van de activiteiten van de KNAW in 2018. En dan gaat het over de KNAW als genootschap van excellente wetenschappers, als adviesorgaan van de regering en als hoeder van nationale onderzoeksinstituten.

GENOOTSCHAP

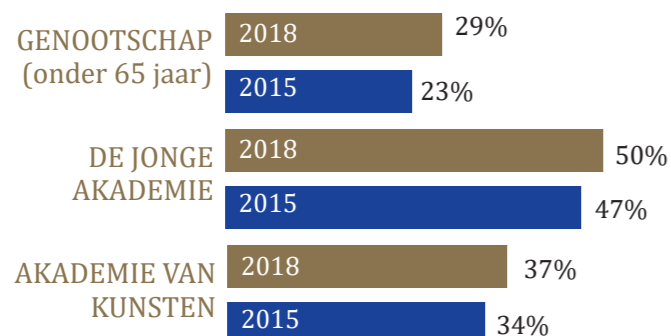
De KNAW-leden zetten zich belangeloos in voor de KNAW. Zij dragen bij aan de forum- en adviesfunctie, nemen zitting in jury's en maken de wetenschap toegankelijk voor de samenleving. De leden zijn georganiseerd in domeinen, maar zoeken elkaar vaak op via inhoudelijke lijnen. Daardoor komen de verschillende disciplines met elkaar in contact. Zo ontstaan nieuwe perspectieven op wetenschappelijke en maatschappelijke vraagstukken.

DOMEINEN

De meer dan 550 leden van de het genootschap van de KNAW zijn georganiseerd in vier domeinen. Elk domein heeft een afgevaardigde in het hoofdbestuur.

STEEDS MEER VROUWELIJKE LEDEN

DE JONGE AKADEMIE

De Jonge Akademie organiseert begin 2018 samen met de NS het 'Experiment Event'. Kinderen kunnen tijdens het evenement in het Spoorwegmuseum zelf even wetenschapper zijn. Ze maken onder andere lichtmeters, bedenken de kortste route tussen een aantal steden en testen hoe een treinconductor een vertraging het beste kan uitleggen. Verder publiceert De Jonge Akademie in 2018 haar onderwijsvisie, presenteert ze een gids die buitenlandse wetenschappers helpt hun weg te vinden in Nederland en pleit ze voor versoepeling van de eisen voor het aanvragen van een subsidie bij NWO zodat ook vaders en niet-biologische moeders tijd krijgen voor zorgtaken.

AKADEMIE VAN KUNSTEN

In 2018 bestaat de Akademie van Kunsten voor het eerst uit de maximale vijftig leden. In 2019 zal de eerste lichte leden aftreden en worden er tien nieuwe leden gekozen. De Akademie van Kunsten organiseert in 2018 dertig bijeenkomsten, vaak samen met externe organisaties en de domeinen van de KNAW. Daarnaast pleit de Akademie van Kunsten bij de commerciële omroepen voor een vergoeding voor jonge dansers in populaire tv-shows.

DE INSTITUTEN

In 2018 worden alle instituten van de KNAW en NWO in zijn geheel geëvalueerd. Een onafhankelijke commissie concludeert dat de nationale onderzoeksinstituten de slagkracht van de Nederlandse wetenschap vergroten. De KNAW en NWO gaan aan het werk met de aanbevelingen om de responsiviteit en dynamiek in het stelsel verder te verhogen.

INSTITUUTSCIJFERS

ADVIEZEN

2018 is een oogstjaar op het gebied van adviezen. De KNAW publiceert adviezen over onder andere replicatieonderzoek, de aantrekkelijkheid van Nederland als onderzoeksland, het omgaan met talen in ons land, de vrijheid van wetenschapsbeoefening, big data in wetenschappelijk onderzoek, het in kaart brengen van maatschappelijke impact, de wederzijdse versterking bij investeringen in publiek en privaat onderzoek en de verwevenheid van onderwijs en onderzoek aan Nederlandse universiteiten.

PRIJZEN

De KNAW bestudeert in 2018 in totaal 719 nominaties voor 14 prijzen en 426 aanvragen voor financiële bijdragen uit stimuleringsprogramma's. 28 personen ontvangen een prijs en 190 krijgen een bijdrage.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

De KNAW trekt steeds vaker op met buitenlandse zusterverenigingen en met netwerken van academies. Ook schrijft de KNAW steeds vaker mee met adviezen in internationaal verband. In 2018 is de KNAW onder andere te gast bij de door de Oostenrijkse academie georganiseerde Joint Academy Day. Daarnaast komt de Chinese academie op bezoek, spreekt het bestuur met een delegatie uit de Duitse deelstaat Baden-Württemberg en overlegt het met de Britse collega-koepels over de wetenschappelijke gevolgen van een Brexit.

PLAN S – OPEN ACCESS

In november 2018 belegt de KNAW een bijeenkomst waar leden van gedachten kunnen wisselen over open access en Plan S. Dat plan werd twee maanden eerder gelanceerd door een groep internationale onderzoeksfinanciers, waaronder NWO. Veel wetenschappers steunen het plan om versneld over te gaan op open access, maar er zijn ook zorgen.

VERBOUWING

De verbouwing van het door de KNAW gehuurde Trippenhuis en de aangrenzende ruimten duurt langer dan gepland. De Rijksgebouwendienst, die toezicht houdt op de verbouwing, voert in 2018 een aantal veranderingen door waardoor er schot in de verbouwing komt. Het bestuur, de bureaumedewerkers en de leden van KNAW, van De Jonge Akademie en van de Akademie van Kunsten kijken uit naar september 2019 als het Trippenhuis niet meer zal gonzen van de bouwactiviteiten, maar van de wetenschap.

SPINOZA-KWARTET

In 2018 gaan vier van de vier Spinozapremies naar KNAW-leden. De gelukkigen zijn Anna Akhmanova, Marileen Dogterom, Carsten de Dreu en John van der Oost. Een van de twee Stevinpremies, de nieuwe loot aan de prijzengoot van NWO die bedoeld is voor maatschappelijke relevantie, gaat naar KNAW-lid Beatrice de Graaf.

KONINKLIJKE NEDERLANDSE
AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

FINANCIËN

Bedragen in miljoenen

	2016	2017	2018
Baten uit bedrijfsvoering	€ 143	€ 150	€ 151
Lasten uit bedrijfsvoering	€ 138	€ 146	€ 147
Baten uit bestemmingsfondsen	€ 2,0	€ 1,8	€ 0,4
Lasten uit bestemmingsfondsen	€ 0,7	€ 1,9	€ 2,8
Publiek eigen vermogen	€ 113	€ 117	€ 120
Privaat eigen vermogen	€ 33	€ 33	€ 31
Liquide middelen	€ 70	€ 72	€ 71

PARLEMENT EN WETENSCHAP

In 2018 intensificeert de KNAW de samenwerking met De Jonge Akademie, VSNU en NWO en de Tweede Kamer. Via het project Parlement en Wetenschap voorzien de kennisinstellingen de Tweede Kamerleden van wetenschappelijke kennis over actuele onderwerpen. In 2018 levert de wetenschap onder andere informatie over investeringsakkoorden voor de buitenlandse handel, over mestwetgeving, over de transitie naar kringlooflandbouw, over nieuwe technologische wapens en vliegveiligheid, over Europese btw-dossiers en over de Brexit.

PRIVACY

Vanaf halverwege 2018 geldt de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). De KNAW heeft zich goed voorbereid. Er is een functionaris voor de gegevensbescherming aangesteld en alle organisatieonderdelen hebben een privacy-coördinator. Daarnaast is er een centraal verwerkingsregister, bevatten de websites privacy-verklaringen en zijn de procedures voor het melden van datalekken gestroomlijnd.

COMENIUSNETWERK

Sinds 2018 vormt de KNAW de thuisbasis van het Comeniusnetwerk. Dat is een nieuw platform voor erkende onderwijsvernieuwers. Zij zetten zich in voor de verbetering van het hoger onderwijs en voor het hoger-onderwijsbestel. Eind 2018 telt het netwerk 92 leden.